DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXII. ZATURDAG den 30sten AUGUSTUS 1834. N. 35.

A°. 1834. N°. 9.

PUBLICATIE

Houdende bepaling dat de Leden van den Kolonialen Raad de attributen by art. 2 & 7 van het Reglement op het gratis procederen aan de Leden van den gewezenen Raad van Policie toegekend geweest, zullen waarnemen.

IN NAAM DES KONINGS.

DE Gezaghebber van de Kolonie Curaçao en onderhoorige Eilanden.

Allen, die deze! zullen zien of hooren lezen, salut! doet te weten:

In overweging hebbende genomen: dat volgens het 2de en 7de artikel van het Reglement op het gratis procederen in regten van arme en onvermogende lieden, armen directien en kerkbesturen der onderscheidene Godsdienstige gezindheden op Curaçao en onderhoorige eilanden, dd. 18-19 [illegible] twee leden van den Raad van Policie moeten worden afgegeven.

Gelet dat de Raad van Policie by het invoeren der bestaande orde van zaken ontbonden en door den Kolonialen Raad opgevolgd is.

Willende den twyfel wegnemen, die ten opzigte der bevoegdheid van de Leden van den Kolonialen Raad voornoemd ten deze zoude mogen bestaan.

Zoo is het dat wy hebben goedgevonden en verstaan gelyk wy goedvinden en verstaan by deze, onder nadere goedkeuring of tot dat daarin anders van hooger hand zal zyn voorzien, te bepalen: dat de verklaringen van onvermogen, gevorderd by [illegible] des opgemelden Reglements op het gratis procederen, in stede van, door de daarby genoemde twee Leden van den Raad van Policie, door twee Leden van den bestaanden Kolonialen Raad zullen afgegeven en door de autoriteiten die het aangaat, moeten aangenomen worden.

Gearresteerd op Curaçao den 26 Augustus 1834, het 21ste Jaar van Zyner Majesteits regering.

(w. g.) RAMMELMAN ELSEVIER.

Ter ordonnantie,

(w. g.) I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

Koloniale Secretaris.

Gepubliceerd binnen het Fort Amsterdam en in de Willemstad op Curaçao de 10 plenaria.

(w. g.) I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

Koloniale Secretaris.

Edictale Citatie!

ALZOO de persoon van RYKE RYKEN, in leven als matroos gediend hebbende op Zyner Majesteits Korvet Hippomenes, op den avond van den 19den September 1833, ongeveer om 10 of 10½ ure, aan den Waterkant, in de Willemstad, na woordenwisseling te hebben gehad met den persoon van CHARLES COLE, destyds als matroos varende op de Amerikaansche Schoener Railway, toen liggende binnen deze haven, door den persoon van PEDRO PAULA, zoodanig aan het hoofd is gewond geworden, dat hy op den vroegen ochtend van den volgenden dag, aan de gevolgen dier wonde is overleden.

Alzoo het verder is gebleken dat deze zoo noodlottige verwonding aan den voorz: RYKE RYKEN het gevolg is geweest van opruijing of aanzoek daartoe van wege de bovengemelde CHARLES COLE aan eenige Negers, welke op dat tydstip op eene der DUKDALVES aan den Waterkant zaten en gemelde CHARLES COLE dienvolgens moet aangemerkt worden als de lastgever tot den boven vermelden doodslag.

Alzoo de gemelde CHARLES COLE op den vroegen ochtend van den 20 September 1833 met het vaartuig, waarop hy zich had ingescheept van dit eiland is vertrokken en sedert op hetzelve niet is teruggekeerd,

Zoo is het dat de Procureur des Konings ad-int. als [illegible] Raad van Civile en Crimineele Justitie dd. 22 October 1833 autorisatie bekomen [illegible]

DAGVAARDT

Den bovengemelden persoon van CHARLES COLE voor de vierde maal exsuper abundanti,

Tegen Dingsdag den 9den September 1834, des morgens te 10 ure, voor de Edele Achtbare Regtbank dezer Kolonie.—Om te komen zien verleenen het vierde default en te zien dienen van Intendit of wel het eerste, tweede en derde bereids geobtineerd default te komen purgeren, de kosten daarop gevallen te refunderen, en voorts als nog op den Eisch en Conclusie te antwoorden en verder voort te procederen als naar regten alles met de kosten ofte &c.

Curaçao den 28 Augustus 1834.

De fungerende Dr. & Gs. Bode,

J. P. QUAST.

De Man met het Yzeren Masker.

In de geschiedenis van Lodewyk XIV wordt melding gemaakt van eenen man, over wiens naam, stand en misdaad nog steeds de digtste sluijer hangt, maar die de deelneming van gansch Europa tot zich heeft getrokken. Mazarin, deze vermogende minister van Frankryk en opvolger van Richelieu, werd door laatstgenoemden in een staatsgeheim ingewyd, en hem tevens een gevangene overgegeven, van wien niemand wist wie hy was. Dit geschiedde ten jare 1642, en toen was deze gevangene een kind van nog geene vier jaren oud. Toen Mazarin in 1661 stierf, werd de 23 jarige gevangene naar het eiland St. Margaretha overgebragt, en aldaar ten strengste bewaakt. Steeds droeg hy een yzeren masker, werd door eenen officier bewaakt, en deze had bevel, den onbekende terstond dood te steken, indien deze de minste poging deed, zyn masker af te nemen of te ontvlugten. Elk, die den ongelukkige gezien heeft, beschryft hem als eenen welgemaakten man met eene zachte, innemende stem. Hy had, behalve eenige weinige vertrouwden, niemand bij zich: [illegible], Chamillard en Saint-Mars, wisten van dit staatsgeheim, hetwelk allerzorgvuldigst bewaard werd. Eens had de gevangene op een tinnen bord eenige letters gekrabd, en dit bord in zee geworpen. Een visscher ving hetzelve op, en bragt het naar den Kommandant. Dadelyk werd de visscher in de gevangenis geworpen, tot dat men zich overtuigd had, dat hy niet lezen konde, in welk geval hy zelve heimelyk ter dood ware gebragt geworden. De Kommandant des eilands bediende zelf den gevangene, bragt hem het eten, sloot de kamer, en zelfs de minister Louvois sprak niet dan met ongedekt hoofd den onbekende aan. Uit alles blykt, dat deze ongelukkige een persoon van zeer hoogen rang moet geweest zyn, [illegible] door zyne geboorte af, van [illegible] beroofd. In 1690 werd Saint-Mars Kommandant der Bastille; hy haalde in persoon den gevangene [illegible] zelf met den grootsten eerbied, maar bewaakte hem tevens met de uiterste voorzorg. Eindelyk stierf de onbekende in het jaar 1703, in eenen ouderdom van 66 jaren, en werd des nachts op het kerkhof van St. Paul te Parys begraven. Te vergeefs hebben de geschiedschryvers gepoogd, iets met zekerheid nopens den onbekende met het yzeren masker te vernemen; zelfs het bestormen der Bastille heeft in deze zaak niets opgehelderd, en al hetgeen men dienwege weet, zyn bloote gissingen. Zoo veel is intusschen zeker, dat de gevangene geen vreemde Prins was, evenmin een der aanzienlyken uit het toenmalige Frankryk; veeleer is het waarschynlyk, dat hy een tweelingbroeder van Lodewyk XIV, en welligt de eerstgeborene, is geweest, en dat eene onnatuurlyke, eenzydige moederliefde hem dit verschrikkelyke lot bereidde, om hem voor eeuwig van de troonopvolging uit te sluiten, en eenen twist over den troon te voorkomen. Zeker is het, dat de onbekende in hetzelfde jaar, als Lodewyk XIV, het levenslicht aanschouwde, dat hy namelyk in 1638 werd geboren. Welligt zal het nimmer aan de geschiedenis gelukken, den sluijer op te ligten, welke het lot van den ongelukkige bedekt; maar zy zal altyd hem blyven beklagen, die nimmer de vryheid gekend heeft, even zoo als zy de schandelyke intriganten zal veroordeelen, welke eenen ongelukkige, misschien door zyne geboorte tot den troon geroepen mensch 66 jaren lang onttrokken, hem van het oogenblik, dat hy het levenslicht aanschouwde, tot aan zynen dood gevangen hielden, en dan alle papieren en bescheiden, welke hunne wandaad zouden kunnen bewyzen, vernietigden!

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 29 Augustus 1834.

NAMENS den HoogEd. Gestrengen Heer Gezaghebber dezer kolonie, wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week eindigende den 6 September als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 18½ Oncen wegen, en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys, een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16den Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den [illegible] Augustus 1834.

ALZOO MORDECHAY FROIS, in kwaliteit als gecommitteerde [illegible] in den boedel van wylen JAYME TORRES, zich by rekwest aan den Gezaghebber dezer Kolonie vervoegd heeft, met verzoek om te [illegible] voor den aan gemelden boedel aankomenden slaaf MANUEL, zoo is het dat de Gezaghebber, na vooraf den Kolonialen Raad te hebben gehoord, goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken en een iegelyk die eenig regt of pretentie op den genoemden Slaaf meent te sustineren, op te roepen, om binnen den tyd van drie weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst, [illegible] vermeend regt of pretentie [illegible] te doen; zullende na verloop van dien tyd, [illegible] van manumissie worden verleend.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den [illegible] Augustus 1834.

VAN wege den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber van de Kolonie Curaçao en onderhoorige Eilanden wordt hiermede bekend gemaakt, dat ten gevolge van het daaromtrent gedaan verzoek, *Brieven van Manumissie* [illegible]

De Slavin MARIA FLORENCIA, [illegible] NICOLAS ROZIER, [illegible]

Den [illegible] MARTINUS PETRUS, [illegible] aangekomen [illegible] MARIA [illegible] Weduwe van MATTHIAS SCHOTBORGH, [illegible]

Den Slaaf JOHANNIS SIMON, [illegible] ISAAC ABINUN DE LIMA [illegible]

[illegible]

MARIA FLORENCIA VELLER.

MARTINUS PETRUS MUNT,—en

JOHANNIS SIMON VINCENT.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Publieke Inschryving.

ONDER goedkeuring van den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer Kolonie, zal de ondergeteekende Administrateur der Financien, aan de voordeeligste inschryvers, ten behoeve der Koloniale Kas, verkoopen Wissels ten bedrage van [illegible] Elf Duizend [illegible] den Ned. Ct., door den Heer Gezaghebber voormeld op het Departement van Kolonie, op vier maanden zigt, [illegible] Kolonialen Ontvanger afgegeven.

[illegible] tot f 100, tot op Dingsdag den 2. September [illegible] des voormiddags te elf ure, ten Kantore van den Administrateur der Financien voormeld, worden aangenomen.

[illegible]

Den 28 Augustus 1834.

Tooneel Vertooning.

DE ondergeteekende [illegible] dramatisch stuk te geven, getiteld: LA MORT ET L'APOTHEOSE DE VAN SPEYK, (*de dood en verheerlyking van Van Speyk*) zal ten dien einde eene inteekeningslyst openen, welke op [illegible] Drukkery zal gereed liggen voor de Heeren liefhebbers die verlangen mogten in te schryven voor entree biljetten, [illegible] by den ondergeteekende verdere inlichtingen [illegible] aangaande den aard van het stuk, alsmede van den toestel tot hetzelve behoorende.

J. F. COLLIN.

Den [illegible] Augustus 1834.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
SEPTEMBER 1834.

N. M. Woensdag den 3 ten 10 U. 19 M. 's morgens.
E. K. Woensdag den [illegible] ten [illegible] U. 54 M. 's nachts.
V. M. Woensdag den 17 ten [illegible] U. 46 M. 's [illegible]
L. K. Donderdag den [illegible] ten 10 U. 44 M. 's avonds.

OVERLEDEN op verleden Dingsdag den 26sten dezer, in den ouderdom van [illegible] 65 Jaren, de Heer JOHAN GREENE.

La Segunda Loteria de
Curazao.

LOS [illegible] 3a. Clase, [illegible] para recibir sus P[illegible] que les substit[illegible] Plan.

Al No. [illegible]	al No. 659
„ [illegible]	„ 662
„ [illegible]	„ 663
„ 885	„ 664
„ 141	„ 665
„ [illegible]	„ 666
„ [illegible]	„ 667
„ 883	„ 669
„ 360	„ 670
„ [illegible]	„ 671
„ [illegible]	„ 673
„ [illegible]	„ 674
„ 281	„ 678
„ 838	„ 684
„ [illegible]	„ 691
„ 881	„ 694
„ [illegible]	„ 698
„ 283	„ 701
„ 600	„ 702
„ 826	„ 705
„ 397	„ 709
„ 825	„ 710
„ 1075	„ 711
„ [illegible]	„ 713
„ 814	„ 714
„ [illegible]	„ 718
„ 884	„ 719
„ 551	„ 720
„ 403	„ 722
„ 67	„ 724
„ 219	„ 726
„ 585	„ 728
„ 889	„ 730

La 4a. extraccion se verificará el Jueves 4 del Septiembre [illegible] será admitida hasta el dia 2, pasado este termino los accionistas pierden todo el derecho sobre sus numeros no contribuidos.

JB. DE JEOS. NAAR.
ELIAS CURIEL.

Agosto 29 de 1834.

De Tweede Curaçaosche
Lotery.

DE eigenaars der volgende nummers, welke in de Derde Klasse zyn uitgekomen, niet voorzien [illegible] worden hierby bekend gemaakt met de nummers, welke ingevolge het plan, in de Vierde Klasse de vorige nummers vervangen.

No. [illegible] vervangen in de Vierde Klasse	No. 659
„ 166	„ 662
„ 537	„ 663
„ 885	„ 664
„ 141	„ [illegible]
[illegible]	[illegible]
„ 360	„ 670
„ 587	„ 671
„ 564	„ 673
„ 828	„ 674
„ 281	„ 675
„ 838	„ 684
„ 316	„ 691
„ [illegible]	„ 694
„ [illegible]	„ 698
„ 283	„ 701
„ 600	„ 703
„ 826	„ 705
„ 397	„ 709
„ 825	„ 710
„ 1075	„ 711
„ 81	„ 713
„ 814	„ 714
„ 606	„ 718
„ 864	„ 719
„ 551	„ 720
„ 403	„ 722
„ 67	„ 724
„ 219	„ 726
„ 585	„ 728
„ 889	„ 730

De trekking der Vierde Klasse zal op Donderdag den 4den September [illegible] het fournissement voor dezelve zal tot den [illegible] toegelaten worden; na dien tyd zullen de belanghebbenden hun regt verliezen op de [illegible]

JB. DE JEOS. NAAR.
ELIAS CURIEL.

Den 29 Augustus 1834.

CURAÇAO.

Vaartuigen in en uitgeklaard sedert onze laatste.

INGEKLAARD—AUGUSTUS.

20. golet Amable Trinidad, Domingues, Coro
— Phileget, De [illegible], Maracaybo
25. — Susan, Tilden, St. Thomas
— Abeona, Muskes, Bonaire
— Amable Lucia, Diedenhoven, St. Martha
26. — [illegible], Mendez, Rio de la Hacha
28. — De Eensgezindheid, Van Grieken, Bonair
29. boot Especulador, Vargas, Coro
— Rosalia, Maroonier, Puerto Cabello

UITGEKLAARD—AUGUSTUS.

23. golet Maria Francisca, Adriana,
25. — Maria Cathelina, Daelen,
— Maria, Maroonier,
[illegible] Margaritha, Brunow,
[illegible] Mahomet, [illegible]
27. golet Susan, Tilden,
28. boot No. 19, Vergel,
29. golet Amable Lucia, Diedenhoven,
[illegible], Rotjes,
boot Especulador, Vargas,
golet Amable Trinidad, Domingues,

Verleden Zondag den 24sten dezer, werd de verjaring des geboorte dags van Zyne Majesteit onzen zeergeliefden Koning met de gebruikelyke plegtigheden in deze kolonie gevierd. Des morgens vroeg op een gegeven sein met een kanon schot, werden al de schepen in de haven met vlaggen versierd; te 8 ure 's morgens, des middags en te 4 ure des namiddags werden er koninklyke saluten gedaan van het fort Amsterdam en van Z. M. Brik Echo; te 11 ure na de godsdienst oefening trok [illegible] binnen het fort Amsterdam [illegible] den HoogEdel Gestrengen Heer Gezaghebber dezer kolonie in oogenschouw genomen; en te 12 ure werd er op het Gouvernements Huis door Zyn HoogEdel Gestrenge als naar gewoonte audientie verleend. Deze dag is vrolyk besloten met een feest, gegeven door de [illegible] van het garnisoen in de kazernen.

Wy hebben deze week twee nummers van de St. Thomas Courant gelezen, van den 13 en 20sten dezer, welke uittreksels uit Europesche Couranten behelzen tot de dagteekening van den 2 July. In onze laatste Courant hebben wy reeds eenige berigten uit Europa tot den 3 July medegedeeld, by gevolg van [illegible] gemelde Couranten geen nieuws uit Europa verwachten; wy hebben dus slechts eenige weinige byzonderheden uitgetrokken omtrent de aankomst van Don Carlos en Admiraal Napier in Engeland. Op den 31 dezer wordt de tweede July pakket te St. Thomas verwacht, zoo dat het zeer mogelyk is, dat men in het einde der toekomende week, jongere tyding uit Europa kan ontvangen.

Don Carlos werd met de gebruikelyke plegtigheden aan de hooge waardigheid [illegible] De Town Major van Portsmouth, in welke haven hy landde, ontving hem vergezeld van eene eerewacht, voor welke Don Carlos, na dat hy intrek genomen had, in [illegible] bedankt had. Ook bedankte hy voor de gebruikelyke eerbewys om schildwachten voor de deur van zyn woonhuis te hebben.

De kapitein en officieren van de Donnegal spreken met veel lof van Don Carlos [illegible] Hy heeft aller harten ingenomen, en tot medelyden gestemd door zyn gedrag; hy is, [illegible] drukt, een voorbeeld van gezellige en huiselyke deugden, en wordt van allen, die hem omringen bemind; gevolgelyk zou zyn karakter [illegible] passen by de toenemende verlichting en liberaliteit in het nieuwe [illegible] door geheel Spanje dringt. Vóór dat hy het schip verliet, bedankte hy den kapitein en de officieren in de fransche taal, op eene gepaste wyze, voor de goede behandeling, welke hy gedurende de reis genoten heeft.

[illegible] in de nabyheid van Londen ter woon [illegible] alwaar den loop der gebeurtenissen in Spanje gade te slaan en by eenen voor hem gunstigen ommekeer van zaken, weder naar zyn land terug te keeren, waarop hy de vurigste hoop voedt.

[illegible] na de aankomst van Don Carlos, kwam de Spaansche Ambassadeur te Londen, de Graaf Miraflores, te Portsmouth aan, om eene audientie by Don Carlos te erlangen, doch vruchteloos; daarop kwam de ondersecretaris van het departement voor de buitenlandsche zaken in Engeland, en werd aan boord van de Donnegal, tot het gehoor toegelaten, hetwelk ruim een uur geduurd heeft. Het inzigt van deze

byeenkomst was, niet bekend, doch Don Carlos liet zich vervolgens uit, dat men hem zeer groote aanbiedingen gedaan had, maar dat hy geene van zyne regten had afgestaan, noch die van zyne kinderen in de waagschaal gesteld; ook had hy, noch zoude hy eenige aanbiedingen aannemen.

Het blykt uit de jongste berigten dat het weinig gescheeld heeft, of Don Carlos en zyn gezin waren door de troepen van Generaal Rodil gevangen gemaakt. Op een dag waren de princessen genoopt verscheidene mylen te voet te gaan, om zich te onttrekken aan de nasporingen der troepen, en wel zonder eenig voedsel te gebruiken. Waarlyk eene groote vermoeijenis en ontbering!

Onder de volgelingen van Don Carlos, die in Engeland zyn, bevindt zich, gelyk wy te voren gemeld hebben, de Generaal Moreno, genaamd Gouverneur van Malaga. Deze schreef in Nov. 1831 aan Generaal Torrijos en andere uitgeweken konstitutionelen, die zich te Gibraltar bevonden, dat zy slechts in Spanje behoefden te landen, als wanneer hy Moreno zich met het garnisoen van Malaga terstond by hen zoude voegen. De konstitutionelen geloofden hem en landden by Malaga. Doch alles was reeds gereed om hen te vatten. Zy vielen in handen van Moreno, die hen terstond liet doodschieten, en dat wel op een Zondag, een dag waarop nooit in Spanje executie gehouden wordt. Onder hen bevond zich een jong engelschman van goede huize, Boyd genaamd, die insgelyks dood geschoten werd. Van erger verraad geeft de geschiedenis geen voorbeeld. Hadde Moreno hen laten doodschieten wanneer zy uit eigene beweging geland waren, dan had hy gedaan [illegible] als dikwyls in zulk geval gebeurd is; doch hy lokte die menschen in Spanje, waar zy niet zouden geland zyn zonder zyn [illegible]

De bloedverwanten van Boyd hebben Moreno eene actie aangedaan wegens moord, doch men denkt dat het geregtshof hem zal vry spreken, daar hy gehandeld heeft in naam des Konings van Spanje en op het grondgebied van dien koning.

Admiraal Napier is ook, gelyk te vermoeden is, met veel vreugde geroep door zyne landgenooten in Engeland ontvangen geworden. Op den 5 July zoude er een *fête Champêtre* ter zyner eere en ter gedenking aan de verovering van het eskader van Don Miguel, gegeven worden, op den 8sten daaropvolgende zal hy met een diner door zyne vrienden vereerd worden en op den 15den zal hy naar Lissabon terug keeren.

Het oogmerk der reise van Admiraal Napier naar Engeland, was niet alleen om zyne familie te huis te geleiden, maar ook om de door den franschen Admiraal Roussin, voor twee jaren geleden, in de Taag op Don Miguel veroverde schepen, terug te bekomen. Het fregat de Hertogin van Braganza, kapitein [illegible], zal na verloop van weinige dagen naar Brest zeilen, om die schepen naar Lissabon te vergezellen.

Men is van voornemen om thans de zeemagt te verminderen en de landmagt te versterken. De eerste zal gebragt worden tot een getal hetwelk hoogst noodig voor den dienst van den staat vereischt worden en wel geheel bemand met Portugezen; de laatste zal vermeerderd worden tot een getal van 20,000 man staande troepen, onder dewelke de engelsche, schotsche, iersche en fransche brigades ingedeeld zullen worden. Het tegenwoordige getal landtroepen is 12,000 man. De marine officieren die tevens in den engelschen dienst zyn, zullen ontslagen worden met twee jaren soldy en de matrozen en mariniers met zes maanden. De eerste afdeeling zeelieden werd reeds te Portsmouth verwacht.

Uit de jongste berigten uit Europa bemerken wy dat het eiland Samos op den 22 Mei in onderhandeling getreden is met het turksche eskader, hetwelk hetzelve geblokkeerd hield.

Het eiland Samos, tot de Aziatische provintie van Natolie behoorende en slechts door een kanaal van het vaste land gescheiden, is, gelyk den lezer zal bekend zyn, ten tyde der jongste bevrediging en verdeeling van Griekenland door de mogendheden, aan de Porte ten deel gevallen, ofschoon al de inwoners Grieken zyn. De inwoners zyn ontevreden geweest met deze verdeeling en hebben zich verzet tegen het turksche gouvernement; dit verzet heeft echter zoo lang geduurd als de Porte met den Pacha van Egypte in oorlog [illegible] de [illegible] Egypte en Turkye over eene genoegzame zeemagt kon beschikken, zocht de Sultan op nieuw zyn gezag op dat eiland te herstellen en te bevestigen; gelyk het hem ook naar het schynt, gelukt is [illegible] dat de bevelhebber van het eskader op den 22 Mei eene proclamatie te Vathy heeft doen aanplakken, welke door de inwoners als een [illegible] komende, is beschouwd geworden. Eene kommissie welke de zaken van het eiland tot hiertoe bestuurd heeft, was op dien dag te Vathy aangekomen en dienzelfden dag door tusschenkomst van eenige personen in onderhandeling getreden. De kommissie heeft een tydverloop van 8 dagen gevraagd om de afgevaardigden van iedere stad op te roepen, ten einde aan boord van het kommandant schip te gaan en de onderwerping [illegible] in den jongsten worstelstryd voor de vryheid kennen, zullen wel beseffen dat het aanbod van onderwerping welkom is voor de Porte. Dat eiland heeft zich aanvankelyk tegen de [illegible] turksche legermagt verzet en zich dapper verdedigd.

Om eene andere [illegible] zal die onderwerping welkom zyn voor de Porte, wyl er waarschynlykheid bestaat van eene vernieuwde breuk tusschen den Sultan en de Pacha van Egypte. [illegible] twee jaren achterstallige [illegible] van Mehemed-Ali vorderen, welke deze niet genegen is te betalen. Ook heeft de Pacha volgens overeenkomst de districten van Orfa en Rakka [illegible]

Sedert dat de emancipatie bill in het engelsche parlement is doorgegaan, zyn er vele Europeesche landbouwers te Jamaika aangekomen, die zich [illegible] op de hooge bergplaatsen waar de lucht koeler is. Thans lezen wy in eene Jamaika Courant, dat er spoedig 60 landbouwers uit Bremen aldaar zyn aangekomen. Het is te hopen, dat de proeven om in tropische landen europesche landbouwers te [illegible] zullen gelukken.

Op 46 gr. 40 m. zuider breedte en 38 gr. 35 m. westerlengte, heeft een zeker engelsch kapitein, met naam A. Haigh, een rotsachtig nieuw eiland ontdekt. Het is 1000 voeten boven de oppervlakte der zee en heeft een afgezonderd [illegible] zwarte rots in deszelfs nabyheid liggende. Men dacht aanvankelyk dat hetzelve [illegible] klomp was, maar by nader [illegible] is het gebleken een eiland te zyn.

Iets over de Veemgerigten.

Deze geduchte regtbanken namen hoogst vermoedelyk haren aanvang in Westfalen omtrent het midden der dertiende eeuw. Er heerschten toen in Duitschland de grootste wanordelykheden; vermogende personen behandelden geheel willekeurig, en hoopten ongestraft misdaad op misdaad. Want de keizers hadden te weinig aanzien en konden niet straffen; ook stond toen de kennis van het regt nog op eenen zeer lagen trap. Al deze omstandigheden hadden alzoo ten gevolge, dat onderscheidene, inzonderheid geestelyke vorsten en steden in Westfalen die geregtshoven invoerden, waar vermogende misdadigers, openlyke boosdoeners, als straatroovers, brandstichters enz., alsmede de overheidspersonen, welke partydig regt uitoefenden en den zwakken geen regt deden wedervaren, met de uiterste strengheid veroordeeld en gestraft werden.

De hoofdregters in deze geregtshoven heetten Vrygraven, de overige regters Byzitters, en de uitvoerders der vonnissen Vryschepenen. Zy werden met de grootste omzigtigheid uit vorsten, ridders en vrye burgers gekozen. Zy erkenden elkander aan zekere teekenen, en verleenden zich wederzyds alle noodige hulp. Al wie deze [illegible] moest sterven. Hunne vergaderplaatsen waren algemeen bekend, alsmede de Vrygraven.

Ieder beschuldigde werd tot drie malen ingedaagd en alles met de grootste orde behandeld. Maar de uitgesproken straffen tegen de misdadigers, [illegible] de Veemgerigten geene magt genoeg [illegible] invloed hebbende personen openlyk te straffen. Men droeg derhalve de voltrekking der doodvonnissen [illegible] gelyk zy hem bemeesteren konden, op den landweg aan eenen boom ophingen. Bood hy tegenstand, dan staken zy hem dood, bonden het ligchaam aan eenen boom, en lieten hun mes steken tot teeken, dat hy van hem zyne straf had ontvangen.

Aanvankelyk bestonden die Veemgerigten slechts in Westfalen, en waren, in weerwil hunner strengheid, zeer weldadig.— Maar in het begin der vyftiende eeuw verbreidden zy zich over geheel Duitschland en werden allengskens hoogst gevaarlyk.— Want niet zelden [illegible] booze menschen vermoordden niet zelden, ook zonder de volmagt van den vrygraaf, de onschuldigste personen, uit [illegible], eigenbaat of wraakzucht. Er ontstonden dus [illegible] klagten tegen deze geregtshoven.

Vele steden en vorsten verhieven zich nu tegen deze gevreesde vierschaar, verboden de burgers op doodstraf, iemand voor dezelve aan te klagen en veroordeelden ook ter dood de schepenen welke eenen [illegible] voor dezelve zouden dagen. Nogtans waagden het deze des nachts te verschynen en hunne indagingen der aangeklaagden aan de poorten der steden en burgten aan te plakken.

In het begin der zestiende eeuw herhaalden eindelyk alle Vorsten en steden hunne klagten tegen de veemgerigten, en zoo gingen deze ten laatste omtrent het midden van dit tydvak verloren.

OVER DE KOMETEN,
INZONDERHEID OVER DIE VAN 1834.

In weerwil der vorderingen, welke onze kennis der kometen gedurende de twee laatstverloopen eeuwen gemaakt heeft, is dezelve evenwel nog beperkt. De zeldzaamheid harer verschÿning, gepaard met de onregelmatigheid van haren loop, maakt eene grondige kennis van haren aard en van hare bestanddeelen onmogelÿk. Zÿ maken intusschen een deel uit van ons zonnestelsel, en schÿnen vaste, donkere ligchamen met lange, lichtende staarten te bezitten, die altÿd van de zon afgekeerd zÿn, en welker glans zich vermindert, naar mate zÿ van dezelve zÿn verwÿderd. De verschÿningen der kometen zÿn verschillend, naar gelang harer verschillende stellingen tegenover de zon of de aarde.— Wanneer de komeet ten oosten en op eenen grooteren afstand van de zon staat, gaat de lichtende staart het ligchaam in de gedaante van eenen baard vooruit. Van daar de naam van gebaarde komeet. Wanneer de komeet ten westen en minder verwÿderd van de zon staat, volgt de staart het ligchaam, en alsdan noemt men dezelve eene staartstar. Wanneer eindelÿk de komeet vlak tegenover de zon staat (dat is, wanneer zich de aarde tusschen deze ligchamen bevindt), is de staart achter het ligchaam, en vertoont zich in eene nevelige, harige gedaante.

De komeet van 1804 is een merkwaardig voorbeeld dezer laatste soort. Zÿ had een nevelig aanzien, zonder dat men het eigenlÿke ligchaam konde bemerken, en had, volgens den Heer Arago, eenen beroemden Franschen sterrekundige, 2000 uren in doorsnede. Men heeft zeer dikwÿls getwÿfeld, of werkelÿk een vast ligchaam [illegible] ningen uitmaakte, omdat men door kometen heen sterren gezien heeft, hetgeen het geval niet zoude kunnen zÿn, indien een vast ligchaam zich daarin bevond. Herschel zag in 1795 eene ster van de [illegible] grootte, door het midden eener komeet, en eenige andere sterrekundigen stemmen hierin met hem overeen. Maar het algemeene geloof is, dat het midden der kometen een vast ligchaam is, omdat andere sterrekundigen bemerkt hebben, dat sterren door dezelve verduisterd worden.

De kometen gelÿken naar planeten in glans en gedaante. Hare doorsnede is zeer verschillend. Het vaste ligchaam of de kern der komeet van [illegible] had b. v. [illegible] voet in doorsnede, terwÿl die der merkwaardige komeet van 1811 1089 Duitsche mÿlen beliep. De staarten worden al breeder, hoe verder zÿ zich van de komeet uitstrekken, en bekleeden soms eene buitengewone ruimte. De komeet van 1811 had eenen staart van [illegible] graden; de komeet van 1680 was 90 graden lang; die van [illegible] 97 graden. De Heer Arago zegt, dat deze twee laatstgenoemde zich beneden den gezigteinder hadden kunnen bevinden, terwÿl de staarten zich nog verder dan het kruispunt en alzoo over meer dan de helft van den hemelboog zouden uitgestrekt hebben.

Eenige kometen zÿn zonder zigtbaren staart opgemerkt geworden. Zÿ bewegen zich in zeer onregelmatige ovalen om de zon, en keeren op zekere tÿden terug. De snelheid, waarmede zÿ zich bewegen, is buitengewoon, en even als de planeten, is hare beweging, hoe digter zÿ bÿ de zon zÿn, des te sneller. Even [illegible] weinig is te zeggen van de oorzaken, uit welke de staart eener komeet ontstaat, evenmin van zÿne gedaante of van den aard zÿns lichts. Ongegrond is het gevoelen, dat aan de kometen eene wonderbarende kracht toekent, alsmede het vermoeden, dat zÿ eenen invloed op ebbe en vloed uitoefenen. Zoo had b. v. de komeet van 1811, die de meesten onzer lezers zich wel zullen herinneren, niet den minsten invloed op ebbe en vloed, althans heeft men daarvan niet het geringste blÿk, hetgeen toch in het tegenovergestelde zeker plaats zoude hebben gehad. Wat de hitte betreft, is het mede nergens gebleken, dat er eenig verband tusschen deze hemelligchamen en de vermeerdering van hitte in onzen dampkring bestaat.

Het getal der kometen, die ons bekend zÿn, bedraagt meer dan 90. De komeet, welke men naar Biela genoemd heeft, werd den 27sten February 1826 door den Heer Biela van Josephstadt ontdekt. Deze legt hare reis om de zon in ongeveer 6 3-4 jaren af. Zÿ stond den 26sten October 1832 het naast bÿ de aarde, zÿnde zÿ toen 51 millioen mÿlen van ons verwÿderd. Den 29sten November 1832 was zÿ het digtst bÿ de zon en 83 1-2 millioen mÿlen van haar verwÿderd. Hare beweging is zeer snel, en gedurende hare nabÿheid der zon werd de dagelÿks door haar afgelegde weg op 2,450,000 mÿlen, of hare beweging per uur op 102,300 mÿlen begroot. Hare beweging in eene seconde bedroeg bÿ gevolg ruim 27 mÿlen.

Een zeldzaam verschÿnsel uit de verst afgelegene ruimten van ons zonnestelsel, de komeet Halley, welke wÿ aan het hoofd van dit artikel, [illegible] op de verwezenlÿking der sterrekundige voorspelling, de komeet van 1834 noemden, staat in den loop van dit jaar te verschÿnen. Intusschen zoude het toch kunnen gebeuren, dat de Halley misschien wel eerst in 1836 zigtbaar [illegible] trekken, en door den invloed dezer magtige planeet waarschÿnlÿk eene stoornis in haren loop zal ondervinden.

Daar deze komeet een der schoonste [illegible] de zon is, en vermits zich zoo menige vrees voor eene botsing met de aarde, aan hare verwachte verschÿning hecht, verdient zÿ eene volledige opgave en eene meer uitvoerige beschrÿving.

Ten eerstem male werd dit hemelligchaam ten jare 1456 waargenomen. Toen had het eenen ongemeen [illegible] en dermate langen staart, dat dezelve eenen boog van 60 graden aan den hemel beschreef. Ten jare 1531 verscheen deze komeet weder, maar haar staart was kort en harig. Andermaal vertoonde zÿ zich in 1607, en toen was haar hoofd van de schÿnbare grootte van Jupiter, de staart lang, het licht en de kleur wit en mat. In eene veel schoonere gedaante en met veel langeren staart verscheen zÿ in het jaar 1682. De beroemde Halley had hare wederverschÿning tegen het jaar 1758 voorspeld; zÿ verscheen echter eerst in het daaropvolgende jaar, omdat de invloed van Jupiter storend op haren loop had gewerkt.— Bÿ deze laatste verschÿning scheen zÿ zich veel kleiner, was haar licht flaauwer, en konde men haren staart niet dan bÿ eenen buitengemeen helderen hemel waarnemen. In welke gedaante deze wandelaar aan het grenzenlooze uitspansel in 1834 of tot 1836, de almagt des wereldscheppers zal verkondigen, is het geen' sterveling vergund vooruit te weten.

Zoo veel kan men intusschen met stellige zekerheid zeggen, dat zÿ, welke ook hare gedaante zÿn moge, aan de aarde geen nadeel zal toebrengen, en dat zich de voorspellingen der ongeluksprofeten niet verwezenlÿken zullen. De komeet, zeiden zÿ, zal op de aarde nederdalen, of althans dezelve derwÿze naderen, dat daaruit groote rampen zullen ontstaan. De meestgematigden beweerden, dat de met vochtige dampen gevulde staart der komeet over de oppervlakte der aarde heengeslepen, de lucht verpesten, en alzoo zware ziekten veroorzaken zoude.

Wat vooreerst de meening betreft, dat de staart der komeet schadelÿk voor de aardbewoners zoude kunnen zÿn, staat daar tegenover de beslissende daadzaak, dat door denzelven niet eens de lichtstralen gebroken worden, en dat voorts de dampen der kometen van zoo fÿne, luchtvormige bestanddeelen zÿn, dat zÿ naar de arsenik-, zwavel-, koolstofachtige en andere dampen, die onophoudelÿk uit den grond opstÿgen, niet in het minst gelÿken, en mitsdien [illegible] geene merkelÿke, veel minder schadelÿke verandering te weeg brengen kunnen.

Zÿ, die eene botsing tusschen de komeet en de aarde vreezen, dienden zich veeleer de wÿsheid en goedheid des Scheppers te herinneren, die aan zonnen, planeten, manen en kometen hare eeuwige loopbanen aangewezen, en door derzelver wederzÿdsche aantrekkings- of afstootingskracht gezorgd heeft, dat geen wereldligchaam het andere naderen kan. En dat de al te groote nadering eener komeet bÿ de aarde ook niet schadelÿk voor de aardbewoners kan zÿn, bewÿst mede de ondervinding. Ten jare 1770 kwam eene komeet bÿna zoo digt bÿ de aarde als de maan; in 1454 ging zelfs eene komeet tusschen maan en aarde door, en evenwel ontwaarde men beide malen niet de geringste [illegible] van het ligchaam der kometen is zoo gering, en buitendien schieten zÿ de aarde zoo snel voorbÿ, dat aan geene merkelÿke stoornis in den loop van laatstgenoemde te denken is. De groote sterrekundige Euler heeft gevonden, dat eene komeet ook wanneer hare massa gelÿk aan die der aarde is, door hare nabÿheid den loop der aarde niet in het minst veranderen kan. Intusschen heeft men nog nimmer eene komeet van eene zoo groote en tevens zoo vaste massa waargenomen. Integendeel zÿn de meeste kometen nog veel kleiner dan de maan, en bestaat hare atmosfeer uit de fÿnste, naar het licht van den [illegible] gelÿkende massa, en is, zoo als wÿ reeds aangemerkt hebben, niet eens in staat de lichtstralen te breken. Buitendien heeft men sterrekundig berekend, dat geene komeet de aarde tot op 13,000 mÿlen naderen kan.

Leggen wÿ derhalve alle vrees voor de kometen, derhalve ook voor den in dit jaar te verwachten Halley af en verheugen wÿ ons veeleer met den terugkeer van dit schoone en merkwaardige hemelligchaam, dit schitterende blÿk van Gods almagt.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkerij van A. L. S. [illegible] & J. F. NEUMAN jnz. in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 76. De prijs derzelve is f 12 's jaars, te betalen om de drie maanden. De prijs der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.